

KARVIA

Ohjeita varautumiseen kuntalaisille

Miksi varautuminen on tärkeää?

Jos jotakin poikkeuksellista tapahtuu, arki voi muuttua paljon.

Kun varaudut etukäteen:

- Tiedät, miten toimia erilaisissa tilanteissa.
- Oma arkesi muuttuu mahdollisimman vähän silloin, kun jotakin poikkeuksellista tapahtuu.
- Kyky pärjätä kriisitilanteissa paranee.
- Turvallisuuden tunne kasvaa.
- Palaudut poikkeuksellisista tapahtumista nopeammin.

Jokaisen oma varautuminen ja toiminta vaikuttavat siihen, miten hyvin pärjäämme erilaisissa tilanteissa. Viranomaiset ja yhteiskunta hoitavat omaa osuuttaan ja ylläpitävät niin normaalia arkea kuin mahdollista. Viranomaiset eivät kuitenkaan voi tehdä kaikkea yksin. Siksi kaikkien on hyvä kiinnittää huomiota omaan varautumiseensa.

Varautua voi monella tavalla

Jokaisen kannattaa valmistautua häiriö- ja kriisitilanteisiin jollakin tavalla. Hyvä varautuminen on monitahoinen kokonaisuus.

Varautuminen on

- kotivaraa eli vettä, ruokaa ja tarpeellisia tarvikkeita
- tietoja riskeistä ja uhista, niiden ehkäisemisestä ja niihin varautumisesta
- taitoa toimia, kun kohtaat tavallisesta poikkeavan tilanteen
- toimintakykyä fyysisesti ja psyykkisesti
- yhteisöllisyyttä eli luottamusta ja yhteyttä muihin sekä toisten auttamista.

Varautumisen lähtökohdat ovat jokaisella erilaiset. Pohdi, miten juuri itse pystyt parhaiten kasvattamaan kykyäsi selviytyä poikkeuksellisista tilanteista.

Pärjää monessa tilanteessa perustiedoilla ja -taidoilla

Erilaisiin tilanteisiin on omia ohjeitaan, miten varautua ja toimia. Niihin tutustumalla voit parantaa varautumistasi. Pärjää kuitenkin monessa tilanteessa perustaidoilla ja -tiedoilla. Esimerkiksi kotivara on erinomainen pohja moniin tilanteisiin varautumiselle.

Monessa tilanteessa pärjät, kun toimit näin:

-Pysy rauhallisena.

-Mieti, millaisesta tilanteesta on kyse, ja mitä toimintaohjeita tiedät siihen liittyvän. Miten tilanne vaikuttaa sinuun, läheisiisi ja lähialueen ihmisiin?

-Seuraa viranomaisten viestintää ja vaaratiedotteita.

-Noudata ohjeita.

-Listaa tärkeimmät tilanteessa tehtävät asiat ja ryhdy toimeen.

-Auta muita kykysi mukaan.

Kotivara ainakin 3 vuorokaudeksi

Miten häiriöt näkyvät arjessa?

Häiriöt ovat tilanteita, joissa yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ja palvelut eivät toimi kuten tavallisesti. Erityisesti pitkät, laajoihin alueisiin vaikuttavat häiriöt sotkevat ihmisten arjen ja yhteiskunnan normaalia toimintaa.

Häiriötilanteita ovat esimerkiksi:

-sähkökatko

-vesikatko tai veden saastuminen

-tietoliikenteen ja viestintäyhteyksien häiriöt

-maksamisen ja pankkipalveluiden häiriöt.

Kotivara on erinomainen perusta moniin tilanteisiin varautumiseen.

Kotivaraan kuuluu vettä, ruokaa, lääkkeitä ja muita välttämättömiä tarvikkeita. Se ei ole erillinen varasto, vaan tuotteiden on hyvä olla sellaisia, joita käytät muutenkin.

Suositus on varata tarvikkeita sen verran, että sinä ja muut taloudessasi asuvat pärjäävät niiden avulla ainakin 3 vuorokautta. Pienikin kotivara kuitenkin auttaa, vaikka kaikkea ei olisi mahdollista hankkia.

Tarvikkeiden varaaminen on tehtävä silloin, kun arki sujuu normaalisti. Se vähentää tarvetta niiden hankkimiseen juuri silloin, kun jotakin tapahtuu ja tarvikkeille voi tulla suuri kysyntä.

Kotiin varatuista tarvikkeista on apua myös silloin, jos et jostakin tavallisesta syystä pääse kauppaan, esimerkiksi sairaana ollessa.

Tarkista, löytyykö kotoasi:

- pullovettä ja puhtaita kannellisia astioita veden säilyttämiseen
- sellaisenaan syötäviä ja helposti valmistettavia ruokia, joita käytät muutenkin arjessasi
- radio, joka toimii paristoilla tai muuten ilman verkkovirtaa
- lamppu tai muu valo, joka toimii paristoilla tai muuten ilman verkkovirtaa
- varavirtalähde ladattuna
- välttämättömiä lääkkeitä hieman pidemmäksi aikaa
- joditabletteja, jos taloudessa on suosituksen kohderyhmään kuuluvia ihmisiä (enintään 40-vuotiaita, raskaana olevia tai imettäviä)
- hygieniatarvikkeita, joilla voit ylläpitää siisteyttä ilman vettä
- pieni määrä käteistä rahaa
- ilmastointiteippiä ikkunoiden ja tuuletusaukkojen tiivistämiseen
- ruokaa ja vettä myös lemmikkieläimille.

Hanki myös riittävästi tietoa ja osaamista, jotta osaat hyödyntää kotona olevia tarvikkeita poikkeuksellisessa tilanteessa ja pärjääät omatoimisesti.

Huomioi varautumisessa erilaiset toimintakyvyn rajoitteet

Toimintakyky tarkoittaa ihmisen fyysisiä, psyykkisiä, kognitiivisia ja sosiaalisia edellytyksiä selviytyä arjen toimista. Toimintakyky voi alentua esimerkiksi ikääntymisen, vamman tai sairauden vuoksi.

Jokaisen varautumiseen kuuluu omien ja läheisten lähtökohtien ja mahdollisuuksien huomioiminen, vaikka kotivarava- ja toimintaohjeet eri tilanteisiin ovat kaikille samanlaiset.

Mieti kysymysten avulla tarvetta varautumisen järjestelyihin:

- Miten häiriöt vaikuttavat juuri omaan arkeen?
- Mitä rajoitteita tulisi huomioida?
- Mitä eri tilanteissa voi tehdä itse ja mihin tarvitsee apua?
- Keneltä apua saisi nopeimmin, jos jotakin tapahtuu?
- Onko turvaverkkoa tarpeen parantaa?

Varaudu pitkiin sähkökatkoihin

- Varaudu kotivaralla.
- Opettele taitoja, joita tarvitsisit ilman sähköä toimimiseen.
- Hanki pattereilla tai muutoin ilman verkkovirtaa toimiva valaisin.
- Huolehdi, että tiedät, mitä kautta saat pitkittyneen sähkökatkon aikana tietoa tilanteesta. Sähkökatkon pitkittyessä tietoliikenne- ja matkapuhelinverkot lakkaavat toimimasta.
- Hanki pattereilla tai muutoin ilman verkkovirtaa toimiva radio.
- Mieti läheisten kanssa, miten toimitte, jos ette saa toisiinne yhteyttä.
- Millainen lämmitysjärjestelmä asunnossasi on? Pohdi, olisiko tarvetta hankkia agregaatti tai nestekaasupoltin. Hanki laite tarvittaessa sähköammattilaisen neuvoilla.

Karvian kunnan toimet häiriötilanteissa:

Jos sähköt ovat pitkään poissa ja tarvitaan kuntalaisille paikkaa yöpyä niin kunnalla on mahdollisuus majoittaa tilapäisesti Saran maamiesseurantalolla, Karviatalolla ja Kanttin vanhalla koululla.

Tällaisessa tapauksessa majoittautuvalta tarvittaisiin mukaan omia yöpymisvälineitään. Tällöin mukana olisi oltava esimerkiksi patja, peitto, makuupussi sekä henkilökohtaiset välineet ja evästä.

Huomaathan että pidempään jatkunut sähkökatko aiheuttaa puhelin- ja nettiyhteyksien katkeamisen ja tällöin kunta voi viestiä vain kirjallisilla tiedotteilla tai radion kautta.

Pitkäkestoisissa häiriötilanteissa kunta tiedottaa paperisin tiedottein samoissa kolmessa paikassa.

Lisää tietoa:

Koko väestölle suunnatussa Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautuminen -oppaassa on koottuna laajasti enemmän ohjeita erilaisiin poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisesta ja niiden aikana toimimisesta.

Lisää tietoa varautumiseen liittyen: <https://www.suomi.fi/oppaat/varautuminen>

sekä <https://72tuntia.fi>

Karvian kunnan kohdalla varautumisesta osaa kertoa: Tarja Hosiasluoma 0400-221900

Toimi näin hätätilanteessa:

Soita hätänumeroon 112.

Kuuntele, ja vastaa esitettyihin kysymyksiin.

Noudata hätäkeskuspäivystäjän antamia ohjeita.

Soita hätänumeroon vain kiireellisissä hätätilanteissa.

Poikkeavissa häiriötilanteissa, jossa esimerkiksi puhelinyhteydet ovat poikki, Karvian paloasemalle järjestetään päivystys.

Säilytäthän tämän tiedotteen